Európai Parlament
2024-2029

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

2024/0305(NLE)

23.10.2025

***

AJÁNLÁSTERVEZET

az Európai Unió és Bosznia-Hercegovina közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által Bosznia-Hercegovina területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetre
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

Előadó: Jaroslav Bžoch

Az eljárások jelölései

*	Konzultációs eljárás
***	Egyetértési eljárás
***I	Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
***II	Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
***III	Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogszabálytervezetben javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE 5

INDOKOLÁS 6

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az Európai Unió és Bosznia-Hercegovina közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által Bosznia-Hercegovina területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

(Egyetértés)

Az Európai Parlament,

– tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (16666/2024),

– tekintettel az Európai Unió és Bosznia-Hercegovina között az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által Bosznia-Hercegovina területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodás tervezetére (16665/2024),

– tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke (2) bekezdésének b) és d) pontjával, 79. cikke (2) bekezdésének c) pontjával és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C10-0117/2025),

– tekintettel eljárási szabályzata 107. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 117. cikkének (7) bekezdésére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság ajánlására (A10-0000/2025),

1. egyetért a megállapodás megkötésével;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és Bosznia-Hercegovina kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

a. Háttér

A javasolt tanácsi határozat célja, hogy jóváhagyja az Európai Unió és Bosznia-Hercegovina közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által Bosznia-Hercegovina területén végrehajtott, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségről szóló (EU) 2019/1896 rendeletben előirányzott operatív fellépések kapcsán jogállási kérdéseket szabályozó megállapodást.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) egyik feladata az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet hatálya alá tartozó területeken való együttműködés a harmadik országokkal, „többek között határigazgatási csapatok harmadik országokban történő lehetséges operatív telepítése révén”. Az ügynökség a feladatai ellátásához szükséges mértékben együttműködhet a rendelet hatálya alá tartozó ügyekben illetékes harmadik országbeli hatóságokkal, és az európai integrált határigazgatással kapcsolatos intézkedéseket hajthat végre egy harmadik ország területén az adott harmadik ország beleegyezésével.

A jogállási kérdéseket szabályozó megállapodás célja minden olyan szempont lefedése, amely az ügynökség által harmadik országokban végrehajtott fellépések végrehajtásához szükséges. Az (EU) 2019/1896 rendelet 73. cikkének (3) bekezdése szerint az Uniónak jogállásról szóló megállapodást kell kötnie a harmadik országgal, amennyiben szükség van az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség készenléti alakulatának keretébe tartozó határigazgatási csapatok bevetésére az adott harmadik országban, ahol a csapatok tagjai végrehajtási hatásköröket fognak gyakorolni.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségől szóló rendelettel összhangban és a rendelet 76. cikkének (3) bekezdésében említetteknek megfelelően a Bizottság a COM(2021)0829 közleményében bemutatta az (EU) 2019/1896 rendeletben említett jogállási kérdéseket szabályozó mintamegállapodást, mely külön rendelkezéseket tartalmaz a harmadik országok területén végrehajtott fellépések levezénylésére vonatkozóan. A Bosznia-Hercegovinával kötött, jogállásról szóló megállapodás a Bizottság által kidolgozott modellen alapul.

A Bizottság 2025. október 14-én tájékoztatta az előadókat az Európai Unió és a Bosznia-Hercegovina közötti, jogállásról szóló megállapodásra irányuló tárgyalások terén elért eredményekről. Az ülésen Bosznia-Hercegovina hatóságai is jelen voltak. 2025. november 6-án találkozóra került sor a Frontex alapjogi tisztviselőjével és az európai adatvédelmi biztossal is. A megállapodást 2025. június 11-én írták alá Szarajevóban, Bosznia-Hercegovinában.

b. Az előadó álláspontja

A migrációs és menekültválság 2015-ös csúcsidőszakában több százezer menedékkérő és migráns érkezett az Európai Unióba a Nyugat-Balkánon keresztül. A nyugat-balkáni útvonalakon jelentős migrációs nyomás volt érezhető az elkövetkező években is, ami nyomást gyakorolt az EU külső határain. Ezért további erőfeszítésekre volt szükség a migrációs áramlás jogszerű módon, a nemzetközi és európai jogszabályokkal összhangban történő ellenőrzéséhez.

Az előadó szerint az ilyen együttműködések átláthatóságának, nyilvánosság általi

ellenőrzésének és demokratikus felügyeletének biztosításához kulcsfontosságú, hogy formális, jogilag kötelező erejű megállapodások köttessenek a harmadik országokkal folytatott együttműködések keretében.

A harmadik országokkal, különösen a Nyugat-Balkánnal folytatott strukturált és tartós együttműködés az európai stabilitási és biztonsági térség szerves része. Ezért a Bosznia-Hercegovinával való migrációs és határigazgatási együttműködés megerősítése stratégiailag fontos a Bosznia-Hercegovinával szomszédos Horvátország határaira nehezedő nyomás enyhítése, és ezáltal az EU külső határain történő szabálytalan határátlépések megelőzése, valamint a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem érdekében. A nyugat-balkáni partnerekkel való szoros együttműködés ezért nemcsak az EU-ba irányuló migrációs áramlások kezelése, az irregulárisan érkezők számának csökkentése és a visszaküldési műveletek hatékonyságának javítása szempontjából létfontosságú, hanem a migránscsempészés elleni küzdelem és a szervezett bűnözéssel kapcsolatos kockázatok csökkentése szempontjából is.

Mind az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek, mind Bosznia-Hercegovina szövetségi belügyminisztériumának be kell tartania az (EU) 2019/1896 rendelet rendelkezéseit, és biztosítania kell az annak való teljes körű megfelelést, beleértve az alapvető jogokat is. Az Európai Parlament egyetértési eljárása során a Bizottság, Bosznia-Hercegovina illetékes hatóságai, az alapjogi tisztviselő és az európai adatvédelmi biztos által a jogállásról szóló megállapodás fontosságára vonatkozóan adott magyarázat kielégítőnek bizonyult. A jogállásról szóló megállapodás és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség tisztviselőinek Bosznia-Hercegovinában való jelenléte hozzá fog járulni az EU-ba irányuló irreguláris migráció kezeléséhez és az általános biztonsági helyzet javításához, miközben teljes mértékben biztosítja az alapvető jogok érvényesülését a határellenőrzési folyamatok során. Tekintettel arra, hogy Bosznia-Hercegovinán keresztül jelentős számú ember érkezik az EU-ba, ez a megállapodás meg fogja erősíteni a nyugat-balkáni partnereknek a migrációs áramlások hatékonyabb és az európai normákkal teljes összhangban történő kezeléséhez nyújtott támogatásunkat.

Az előadó végezetül úgy véli, hogy a jogállási kérdéseket szabályozó javasolt megállapodás a végleges megállapodás tartalma és rendelkezései összhangban állnak a Bizottság közleményében szereplő megállapodásmintával.

Az Európai Parlament kéri, hogy amint ez a megállapodás végrehajtási szakaszba lép, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség haladéktalanul tájékoztassa az Európai Parlamentet a megállapodás végrehajtásának részeként végrehajtott tevékenységekről, és emlékezteti az ügynökséget azon kötelezettségére, hogy az (EU) 2019/1896 rendelet 73. cikke (8) bekezdésével összhangban éves jelentéseiben értékelnie kell a harmadik országokkal folytatott együttműködését.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által végzett műveleti tevékenységekre vonatkozó, Moldovával, Észak-Macedóniával, Montenegróval, Albániával és Szerbiával már megkötött, jogállásról szóló megállapodások bizonyították, hogy a Nyugat-Balkánnal folytatott szoros együttműködés pozitív eredményekkel jár.

A fentiek fényében az előadó javasolja a Parlamentnek a tanácsi határozat szövegtervezetének támogatását.